

בולי השואה והגבורה

Holocaust and Resistance Stamps

25

ה ש י ר ו ת ה ב ו ל א י
תל אביב-יפו • ירושלים • חיפה
PHILATELIC SERVICES
JERUSALEM • ISRAEL

משכן הזיכרון של יד ושם
בירושלים

MEMORIAL SHRINE TO THE
VICTIMS OF THE
HOLOCAUST, JERUSALEM

The term "Hashoa Vehagevoura" (Holocaust and Heroism) refers to the cruel epoch when the Nazis and their helpers tried to destroy the Jewish people; and to the Jewish fighters in their resistance and uprising. The Nazis attempted to destroy the Jewish race in every European country which came into their power: Germany, Austria, Poland, Lithuania, Latvia, Esthonia, White Russia, Ukraine, Czechoslovakia, Hungary, Rumania, Bulgaria, Greece, Yugoslavia, France, Italy, Belgium, Holland, Denmark, Norway and Finland. More than six million Jews were murdered in these countries. During the holocaust thousands of Jewish communities in Europe were destroyed as were their cultural institutions, their charitable organizations, their synagogues and their manifold educational centres. A unique culture which had developed over more than a millenium was brought to an end.

Although closed into ghettos and locked into concentration camps, and without arms and equipment, there were thousands of Jews who dared to rise up against their slaughterers. The inhabitants of the ghettos of Warsaw, Czenstochow, Vilna, Cracow, Bendyn, Bialistok rose up in revolt against the Nazi bandits. With the few arms they had succeeded in gathering they defended the ghettos, isolated from the outside world, against the armies of the Nazis and their helpers. Even in the extermination camps, in the shadow of the gas chambers and the crematoria, they rose up. Tens of thousands managed to disappear into the forests and to join the partisans fighting against the Germans. Many organized themselves into Jewish fighting units, others joined the underground fighters in the occupied countries and united with them against the common enemy.

The Jewish nation in Israel and abroad will never forget either the holocaust or the heroism of those who fell in defence of Israel's honour. The 27th day of Nissan has been established by the law of the Knesset (Israel Parliament) as Martyrs' and Heroes' Memorial Day. On this day the nation remembers the victims of the holocaust and the heroes who sacrificed their lives in sanctifying the name of Israel.

נר תמיד באהל יזכור

ETERNAL LIGHT IN THE TENT OF REMEMBRANCE

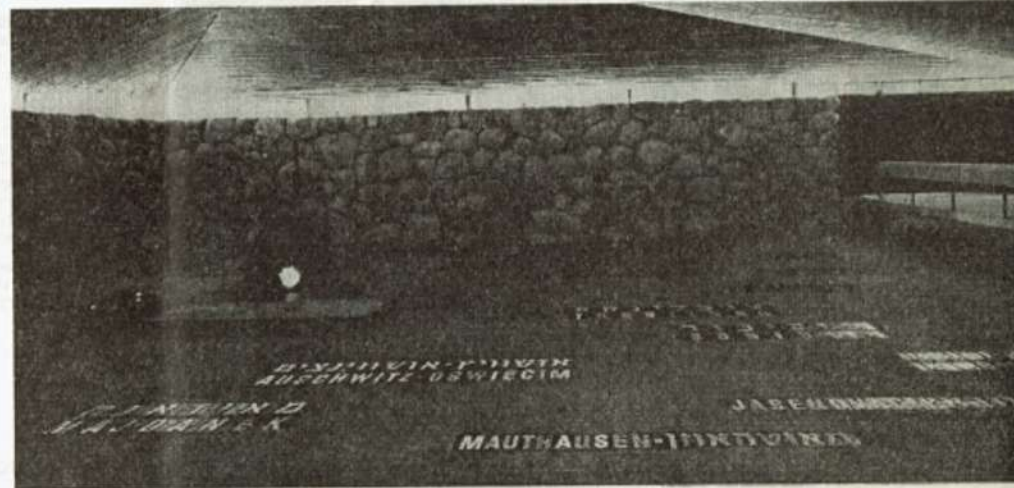
ביטוי „השואה והגבורה“ מתייחס לחורבן שהמשטר הנאצי של גרמניה הביא על יהדות אירופה ולזכר הגבורה והעזו שהלוחמים היהודיים גילו בהתנגדותם בהתקוממותם נגד הצוררים.

מזימת הנאצים לכלות את העם היהודי כולו החלה בהשמדת יהדות אירופה בכל הארצות שהיו נתונות תחת שלטונם: גרמניה ואוסטריה, פולין וליטא, לאטוויה ואסטוניה, רוסיה הלבנה ואוקראינה, צ'כוסלובקיה והונגריה, רומניה ובולגריה, יוון ויוגוסלביה, צרפת ואיטליה, בלגיה, הולנד, דניה, נורווגיה ופינלנד.

למעלה משישה מיליונים יהודים הושמדו בארצות אלה, ביניהם, אנשי רוח ומדע, גדולי תורה והוגי דעות, מנהיגים, סופרים ואמנים. בחורבנה של יהדות אירופה באה עליה על אלפי קהילות ישראל על מוסדות התרבות ומוסדות העזרה ההודית שלהן, על בתי כנסת ובתי מדרש מפוארים. עם אבדן כל אלה נסתם הגולל על תרבות בת אלף שנים עם אורח חיים בעל צביון מיוחד של יהדות אירופה.

אף על פי שהיהודים, הסגורים בתוך הגיטאות ומחנות הריכוז, עמדו מחוסרי מגן ואמצעים מול מכונת ההשמדה האדירה והמתוכננת של הנאצים, נמצאו ביניהם עזי נפש שלא הסכימו שיובילום כצאן לטבח. שרידי גיטו וארשה, צ'נסטוחוב, ווילנה, קראקא, בנדין, ביאליסטוק ואחרים הרימו את נס ההתקוממות נגד המפלצת הנאצית. במעט הנשק שהצליחו להשיג עמדו בגבורה כלואי הגיטאות, המנותקים מן העולם החיצוני, נגד הפלוגות המיוחדות של הצבא הנאצי ועוזריו. אפילו במחנות ההשמדה בצל תאי הגזאים והמשרפות התקוממו היהודים. רבבות הצליחו להמלט ליערות ולהצטרף לפרטיזנים שנלחמו נגד הגרמנים. רבים אף אירגנו יחידות לוחמות משלהם. יהודים אחרים התחברו עם המחתרת של העמים הכבושים והמשיכו יחד אתם במאבק נגד האויב המשותף.

עם ישראל בארץ ובגולה וכל יהודי, באשר הוא שם, לא ישכח לעולם את השואה, כן לא נשכח את גבורינו שעם נשק ביד נפלו על משמרתם בהגנים על כבוד ישראל. כִּי בְּנִסְחָן נִקְבַּע עַיִן הַכִּנְסֶת שֶׁל מְדִינַת יִשְׂרָאֵל כִּיֹּם הַזִּיכָרוֹן לַשּׁוּאָה וְלַגְבוּרָה. בְּיוֹם זֶה מִתְיַחַד הָעָם עִם זֶכֶר הַקְּדוּשִׁים וְהַגִּבּוּרִים שֶׁחָרְפוּ נַפְשָׁם עַל קִדּוּשׁ שֵׁם יִשְׂרָאֵל.

TENT OF REMEMBRANCE IN THE MEMORIAL SHRINE

אהל יזכור במשכן הזיכרון

THE ARTISTS

Yaacov Zim was born in Poland in 1920, the son of a painter and signwriter. Interested in art from childhood he spent three years at one of the leading art schools in the country of his birth. His craft saved him from deportation by the Nazis for several years. Finally, however, he was sent to a concentration camp where he remained for three years. Freed in 1948 when the United States Army liberated Buchenwald, he settled in this country and continued his studies at the New Bezalel School for Arts Crafts in Jerusalem. At the same time he worked as a night watchman for his keep.

Since 1950 Mr. Zim lives in Tel Aviv, working as a free-lance designer and commercial artist

●

Cyla Menussy, born in 1930, studied for four years at the New Bezalel School of Arts in Jerusalem.

Upon completion of her studies there, she was awarded the Schatz prize for all-round accomplishments in graphic design. In 1952 she went to London and studied there at the Central School of Arts and Crafts and, under Eckersley, at the Borough Polytechnic.

She went through the typical "foreign students" phase - work-

ing as a sales-girl at Marks & Spencer (where she won a prize for a trademark for that firm); among other odd jobs, she read on the Hebrew programme of the BBC. In 1954 she went to New York and worked there with advertising firms and book illustration for six years.

Mrs. Menussy lives now in Tel Aviv and works as an independent graphic artist.

●

Chava Ornan was born in Czechoslovakia in 1930. At the age of eleven she and her parents were taken by the Nazis to Theresienstadt ghetto, from there to Auschwitz and finally to Bergen-Belsen.

At the end of the war she found herself the only survivor of her family. She came to Israel with Youth Aliyah and with their help began to study at the New Bezalel School of Arts in Jerusalem in commercial art classes. In 1948 she interrupted her studies to join the Israel Defence Forces. After the War of Liberation she returned to the school on an army scholarship. Mrs. Ornan won prizes in various competitions, and worked already during her studies as an art teacher.

She is now a free-lance commercial artist in Tel Aviv.

הציירים THE ARTISTS

יעקב צים נולד בפולניה בשנת 1920. מילדותו גילה כשרון לציור ואמנם את לימודיו התיכוניים המשיך בבית ספר לאמנות הציור והפיסול.

עם פלישת הגרמנים לפולניה בשנת 1939 הועסק צים במקצועו, תחילה ע"י ועד קהילת היהודים, ולאחר מכן ע"י הגרמנים. 3 שנים קשות ונוראות עברו על האמן במחנות המוות ורק בנס הוא נשאר בחיים. כשריד ממש-פחתו הענפה שוחרר צים באפריל 1945 ממחנה בוכנולד, עם כבוש המקום ע"י צבאות הברית. ארבעה חדשים לאחר מכן הוא ישב כבר על ספסל הלימודים בבית הספר „בצלאל“ החדש בירושלים. בשנת 1947 סיים את חוק לימודיו בהצטיינות וקיבל את פרס שולמן.

מאז עוסק יעקב צים בגרפיקה שימו-שית וזכה במספר תחרויות, ביניהם, ציור שטרות כסף, מטבעות זיכרון, מדליות וסמלים.

צילה מנוסי נולדה בשנת 1930. היא גמרה את בית הספר לאמנות „בצלאל“ בירושלים בקבלה את פרס שץ עבור הישגיה בשטח הגרפיקה. ב-1952 היא עברה ללונדון להשתלמות מקצועית. לפרנסתה עבדה באותה תקופה כמוכרת בבית המסחר הידוע מרקס את ספנסר שעבורו ציירה סמל מסחרי. היא גם עבדה כקריינית בתכנית העברית של שירות השידור הבריטי.

משנת 1954 עד 1960 היא עבדה כגרא-פיקאית בניו-יורק. כיום היא מתגוררת בתל אביב ועוסקת בגרפיקה שימו-שית.

חיה אורנן נולדה בצ'כוסלובקיה בשנת 1930. בהיותה בת 11 הובאה יחד עם הוריה לגיטו טרזיינשטט, משם לאושוויץ ולאחר מכן לברגן בלזן. היא היחידה שנשארה בחיים מכל בני משפחתה. חיה הגיעה ארצה עם עליית הנוער והתחילה ללמוד אמנות בבית הספר „בצלאל“ בירושלים.

בפרוץ מלחמת השיחרור התגייסה לצה-ל ועם גמר שירותה המשיכה בלימודיה. כבר בתקופת לימודיה זכתה במספר תחרויות לציור.

כיום היא ממשיכה בפעולתה בשטח הגרפיקה השימושית בתל אביב.